

Nr 150.

Av herr **Andersson** i Knäppinge, om anslag till byggande av fiskehamn i Kårehamn.

I anslutning till min motion 122 år 1912 och med anledning av Riksdagens då på jordbruksutskottets förslag fattade beslut rörande fiskehamnarne på Öland, måste jag delvis återkomma.

Sedan jag dock i statsverkspropositionens nionde huvudtitel (punkt 60 sidan 279) finner, att en påskyndning av nödiga undersökningsarbeten för en del av de hamnar, som Riksdagen redan anslagit medel till, däribland även Grönhögen och Byxelkrok är gjord, samt att Kungl. Maj:t i proposition (sidan 302) föreslagit Riksdagen att under 1914 å extra stat anvisa att utgå dubbelt det belopp som för samma ändamål beviljades för år 1913 eller 464,000 kronor, anser jag vad de nämnda hamnarne beträffar blivit så nära beaktade att jag kan därmed vara tillfredsställd.

Däremot är Kårehamns snara byggande ringa utsikt för, trots att denna hamn, ur endast fiskerisynpunkt sett, borde för framtiden vara den mest betydande å Öland. Fiskehamnskommissionen säger i sitt förslag sidan 203: »En oeftergivlig betingelse för att havsfisket må kunna med framgång utvecklas genom en allmännare användning av tidsenliga båtar och redskap är, att goda fiskehamnar förefinnas på lämpliga platser», och tillägger, att många fiskelägen skulle varit vida mera betydande och fiskerinäringen bättre utvecklad, om tillräckligt djupa, skyddade och välbelägna hamnar stått fiskarena till förfogande. Kommissionen bestyrker även det större behovet (sidan 204) av att de öppna kusterna som sakna skärgård (vartill även Öland räknas) få konstgjorda hamnar. »Såsom i kommissionens protokoll den 6 juli 1907 beskrives och anföres, är Kårehamn den enda plats på Ölands östkust, där de naturliga förhållandena lämpa sig för anläggande av en god hamn för rimliga kostnader.» Staten äger även ett ganska vidsträckt område invid hamnen, där lotter för boningstomter lätt kunna erhållas. Utredning rörande sådan upplåtelse är redan igångsatt.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 4 saml. 59 häft. (Nr 150—152.) 1

Fisket öster om Öland har i alla tider ansetts vara bättre än i Kalmarsund; ändrade tidsförhållanden göra dock att det förr brukliga sättet att fiska i mindre öppna båtar kommit ur bruk och den för tidsenliga båtar nödiga hamn saknas, och därför tillvaratagas ej de rikedomar, som havet där har att erbjuda.

Blekingfiskare hava flera gånger varit vid Kårehamn för att där stanna som fiskare, men då lämplig hamn saknas, ha de måst övergiva det.

Ej ensamt som fiskehamn har denna hamn betydelse; därifrån har under redan nu rådande hamnförhållande utskeppats slipad och oslipad kalksten samt införts ved m. m. Segelfartyg hava ofta sökt hamn där och sjöfarande anse det vara en mycket stor fördel, om på denna långa segelled en hamn anlades, där de kunde söka sig in i storm, motvind eller när proviant saknas.

»På Öland» (säger kommissionen sidan 25) »äro yrkesfiskarena nu mycket fåtaliga, och Öland har icke *en enda plats*, som kan kallas fiskeläge. I väsentlig mån har den totala bristen på fiskehamnar å öns östra kust säkert bidragit härtill.»

Fiskehamnskommissionens välvilliga och bestämda uttalanden för behovet av en fiskehamn på östra sidan av Öland försvarar ej fullständigt den plats ifrågavarande hamn fått i förslaget för byggandet av fiskehamnar. På hemställan av kommissionen hade Konungens befallningshavande hösten 1905 kallat ombud från Ölands alla kommuner och dem å fastlandet, som voro intresserade för fiskehamnar, och vid förhandlingarna där uttalades önskemål och gavs även förhoppningar om att Kårehamn vore av natur och beskaffenhet att komma först i ordningen av ifrågavarande hamnanläggningar.

Då tydligt och uppenbart är, att för varje tid som går innan denna anläggning kommer till stånd *en näring tillbakahålles*, som kan lämna bröd och förtjänst åt många familjer, vågar jag på nytt till Riksdagen hemställa,

att för byggandet av Kårehamn Riksdagen må lämna det av fiskehamnskommissionen föreslagna anslaget 203,000 kronor, att mot villkor, som av Riksdagen för övriga hamnar bestämts, utgå under åren 1914—1916.

Stockholm den 25 januari 1913.

Pehr Aug. Andersson.

Avskrift.

Bilaga.

*Utdrag ur protokollet, fört vid årets tredje ordinarie kommunalstämma i
Alböke den 17 december 1912.*

§ 4.

På grund av av lotsen Albert Holmberg från Kårehamn väckt förslag får härmed Alböke kommuns medlemmar, å kommunalstämma talrikt samlade, besluta rörande den ifrågasatta fiskehamnsanläggningen vid Kårehamn, att till ortens riksdagsman framhålla nödvändigheten av att denna hamnanläggning snarast möjligt måtte påbörjas. De näringar, som vänta därpå, äro i första hand fisket. Havets rikedom kan ej tillvaratagas på östra sidan av Öland utan lämplig hamn, där fiskaren kan angöra land med nutidens båtar och fiskredskap. Hamnens läge är även det bästa och enda på Ölands ostkust. Utom fisket skulle hamnen bliva en kraftig hävarm för utnyttjande av i dess närhet rika tillgång på kalksten. En lämplig nöd- och provianteringshamn för sjöfarande och även en förmedlingsort av lantmannens produkter. Det är av behovet påkallat att näringarne kunna tillvaratagas och Ölands söner beredas plats och möjlighet att i hembygden bereda sig förvärv av de resurser som finnas, hellre än att i främmande land gå okända öden till mötes. Och då äskade och av Riksdagen redan beslutad hjälp i detta hänseende är ett av medlen härtill, anhåller stämman att riksdagsmannen vad på honom ankommer söker att få hjälpen snart.

Som ovan å stämmans vägnar:

Gottfr. Nilsson.
Ordf.

Justerat den 22/12 år 1912.

Lars Aug. Olsson. Gottfrid Johansson.

Uppläst i Alböke kyrka den 22 12 1912 av

Herbert Lindé.

Rätt avskrivet betygar:

Stacketorp den 11 januari 1913.

Gottfrid Nilsson.
Ordf. i Alböke kommunalstämma.